

RAPORT

asupra propunerilor și obiecțiilor la proiectul hotărârii Guvernului ”Pentru modificarea și completarea Legii nr. 133-XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social”

Nr. d/o	Punctul din proiect	Autorul propunerii	Conținutul propunerii / obiecției	Decizia finală asupra propunerii
1	2	3	4	5
1.	pct. 1	Ministerul Finanțelor	Propunerea privind completarea noțiunii ”familii defavorizate” va determina lărgirea contingentului de beneficiari și, respectiv, va necesita mijloace financiare suplimentare costul cărora nu este estimat.	Nu se acceptă. Această modificare vine să ajusteze noțiunea dată cu prevederile art. 8 alin. (4) al Legii nr. 133- XVI din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social. Astfel, nu vor fi necesare mijloace financiare pentru implementarea ei.
2.	pct. 1	AO Dreptul și Familia	Se propune modificarea art. 3 “familie defavorizată - familie care are un venit compus din însumarea Minimului de existență pentru fiecare membru de familie, avînd în vedere: vîrsta, sexul, oraș sau sat, perioada de educație și studii garantate de Constituție, cu frecvență la zi, în corelație cu datele BNS.”	Nu se acceptă. Scopul Legii este asigurarea unui venit lunar minim garantat pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii și cu nevoia acesteia de asistență socială în limita bugetului disponibil pentru implementarea Programului de ajutor social. Mai mult ca atât, venitul lunar minim garantat al familiei este nivelul minim calculat al venitului lunar garantat de stat unei familii.
3.	pct. 1	Avocatul Poporului	Prima și cea mai importantă mențiune care necesită clarificări se include la punctul 1), se specifică introducerea unei noțiuni noi - activități de interes comunitar — cu următoarea explicație: <i>activități utile comunității, organizate, conduse și controlate de către primar sau după caz viceprimar/pretor</i> . Considerăm noțiunea menționată <i>supra</i> atrage insuficiență de claritate, precizie și previzibilitate după cum prevede art. 3 și 4 din Legea nr. 780-XV privind actele legislative și prevederile art. 23 din Constituția Republicii Moldova.	Nu se acceptă. În opinia autorului, proiectul dat definește noțiunea și reglementează modalitatea de organizare și desfășurare a activităților de interes comunitar, inclusiv stabilește responsabilități de implementare. Suplimentar, tipul lucrărilor, calcularea numărului de ore, evidența și controlul activităților de interes comunitar urmează a fi stabilite de Guvern, ceea ce corespunde

				prevederilor Legii nr. 780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.
4.	pct. 1	Inspekția Socială	Propune în art. 3 din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 133- XVI din 13.06.2008 și în pct. 1 din „Modificările și completările ce se operează în Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata ajutorului social” de introdus definiția statutului „realizează venituri din activități legate de folosirea terenurilor”.	Propunerea nu ține de specificul modificărilor înaintate. Menționăm că ministerul analizează elementele specifice activităților legate de folosirea terenurilor în contextul implementării Programului de ajutor social, după care va veni cu o nouă viziune în acest sens.
5.	pct. 1	Inspekția Socială	La art. 3 din Legea nr. 133- XVI din 13.06.2008 (în continuare Lege) modificările operate în <i>noțiunea de familie defavorizată</i> diferă de prevederile de modificare la pct. 1 și pct. 29 din Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plata a ajutorului social (în continuare Regulament). Pct. 1 și pct. 29 din Regulament nu au fost aduse în concordanță cu prevederile art. 3 din Lege, la care în noțiunea „familie defavorizată”, după sintagma „indicatori de bunăstare mai mic”, au fost introduse cuvintele „sau egal”.	Se acceptă. Vezi argumentarea de la pct. 1 din Raport.
6.	pct. 2, 3 și 6	Ministerul Finanțelor	Argumente privind completările și modificările expuse la punctele 2, 3 și 6 alin. (1) litera a) lipsesc în nota informativă și Ministerul Finanțelor este privat de posibilitatea expunerii pe marginea acestora.	Punctele 2 și 3 din proiect au fost expuse în redacție nouă. Nota informativă a fost completată cu argumentările necesare. Punctul 6 din proiect a fost exclus, modificările operate în art. 11 sînt de ordin tehnic.
7.	pct. 3	AO Dreptul și Familia	De modificat art. 5, alin (3), lit. a): de exclus membrii familiilor, care: nu locuiesc la adresa, unde au ales domiciliul prin Declarație (simplă) pe propria răspundere, sau există mărturia, scrisă de mână, a trei vecini, că nu locuiesc la această adresă, mai mult de 6 luni.	Se acceptă parțial. Punct revizuit, cu următorul conținut: ”a) nu locuiesc la adresa unde au domiciliul, confirmat prin ancheta socială;”. De fapt, prevederile din punctul 3 (actual pct. 2) sînt în concordanță cu noțiunea de familie, care stipulează - două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință, adică din start se exclud persoanele care nu locuiesc în locul unde au domiciliul. Totodată, cererea de ajutor social se completează din start pe propria răspundere a familiei, iar cele propuse țin de procedură și nicidecum de prevederi legale. Concomitent, proiectul a fost elaborat în conformitate cu prevederile Legii privind actele

8.	pct. 3	Avocatul Poporului	Alin. (3) al art. 6 din Legea menționată se expune în următoarea redacție - <i>nu locuiesc la adresa unde au domiciliul</i> - considerăm că în cazul acestei redacții ar putea să apară riscul la asigurarea eficientă a dreptului la protecție socială.	legislative nr. 780-XV din 27.12.2001. Prevederile din punctul 3 (actual pct. 2) sînt în concordanță cu noțiunea de familie, care stipulează - două sau mai multe persoane care locuiesc în aceeași locuință, adică din start se exclud persoanele care nu locuiesc în locul unde au domiciliul. Cu ațit mai mult, nu este clară opinia Avocatului Poporului cu privire la apariția riscului de asigurare eficientă a dreptului la protecție socială. Se acceptă.
9.	pct. 3	Casa Națională de Asigurări Sociale	De exclus prepoziția „în”.	Se acceptă.
10.	pct. 4	Confederația Națională a Sindicatelor	Nu putem fi de acord cu propoziția de completare a alin. (1), art. 8, avînd în vedere că majoritatea beneficiarilor de ajutor social sînt din mediul rural, iar veniturile lunare a antreprenorilor de la sate și veniturile lunare parvenite din folosirea terenurilor agricole, în mare parte sînt mai mici decît salariul minim pe țară. Din aceste considerente, propunem ca propoziția „În cazul în care se declară efectuarea de activități de antreprenoriat, iar venitul declarat este mai mic decît salariul minim pe țară sau activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților, lunar, se va lua în calcul salariul minim pe țară, stabilit de Guvern” să fie exclusă din proiect.	Se acceptă.
11.	pct. 4	AO Dreptul și Familia	De modificat art. 8 alin. (1): se completează cu următoarea propoziție: ”În cazul în care se declară efectuarea activități de antreprenoriat, iar venitul anual, împărțit la lunile de activitate, este mai mic decît minimul de existență lunar, se va lua în calcul minimul de existență lunar, avînd în vedere: vîrsta, sexul, oraș sau sat, perioada de educație și studii garantate de Constituție, cu frecvență la zi, în corelație cu datele BNS.”	Nu se acceptă. Prevederea punctului 4) alineatul doi din proiect a fost exclusă.
12.	pct. 4	Inspecția Socială	Avînd în vedere că art. 8 alin. (1) din Lege se referă la venitul global al familiei, se propune redactarea propoziției incluse în baza modificării, după cum urmează:	Nu se acceptă. Prevederea punctului 4) alineatul doi din proiect a fost exclusă.

	<p>„În cazul în care este declarată realizarea veniturilor provenite din activități de antreprenoriat, iar venitul declarat este mai mic decât salariul minim pe țară sau din activități legate de folosirea terenurilor agricole din extravilanul localităților, lunar se va lua în calcul salariul minim pe țară stabilit de Guvern”.</p>		
13.	<p>De modificat art. 9 alin. (2): <i>de exclus introducerea în cerere a contraprestației obligația și acordul de a presta activități de interes comunitar.</i></p>	AO Dreptul și Familia	pct. 5
14.	<p>Completările propuse la art. 9 alin. (2), art. 12 alin. (1) lit. e) și la „Capitolul III² Activități de interes comunitar”, care conțin reglementări cu norme în vederea obligației și acordului de a presta activități de interes comunitar la solicitarea administrației publice locale, în schimbul acordării ajutorului social sunt inacceptabile din considerentul, că presupune o încercare de a legaliza folosirea muncii forțate precum și limitează beneficiarul ajutorului social, stabilit deja prin lege, de dreptul la solicitarea acestuia, în caz de neîndeplinire a condiției prevăzute de proiect.</p>	Ministerul Economiei	pct. 5
	<p>Nu se acceptă. Vezi argumentarea expusă în pct. 14 al raportului.</p> <p>Nu se acceptă. Includerea activităților de interes comunitar în Programul de ajutor social, este o nouă abordare în sistemul de asistență socială asigurând trecerea de la soluțiile învechite de tip pasiv la cele active, practici aplicate pe larg în multe țări membre ale UE. Totodată, menționăm că, programul de ajutor social are drept scop asigurarea unui venit lunar minim garantat pentru familiile defavorizate prin acordarea unui ajutor social stabilit în conformitate cu evaluarea venitului global mediu lunar al fiecărei familii și cu nevoia acesteia de asistență socială. Totodată, dreptul la asistență socială nu exonerează persoana de responsabilitate pentru sine și pentru propria familie. Complementar, Rezoluția Parlamentului European din 20.10.2010 referitoare la rolul venitului minim în lupta împotriva sărăciei și în promovarea unei societăți incluzive în Europa, prevede că, adevăratul obiectiv al sistemelor de venit minim nu este numai acordarea de asistență, ci înainte de toate, însoțirea beneficiarilor pentru a le permite să treacă dintr-o situație de excluziune socială la viața activă. Acest fapt semnifică în esență că persoanele ce se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială</p>		

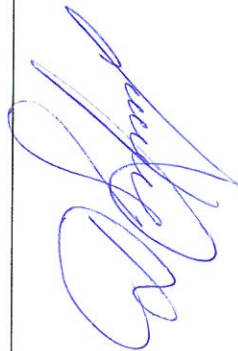
				trebuie să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate. Se acceptă. Pct. 6 din proiect a fost exclus.
15.	pct. 6	Inspekția Socială	Se propune revederea art. 11 din <i>Lege</i> prin prisma prevederilor pct. 45, lit. a) din <i>Regulament</i> la care nu au fost operate modificări. Prevederile existente ale pct. 45, lit. a) se referă, inclusiv și la modificările în cuantumul venitului net normat pentru gospodăriile țărănești și/sau auxiliare (prevederi excluse în noua redacție a art. 11 din <i>Lege</i>). De modificat art. 11 alin. (1) lit. a): Modificarea cuantumului ajutorului social se efectuează în următoarele situații: modificarea Minimului de existență, trimestrială, în baza datelor Biroului Național de Statistică (BNS), în dependență de categoria asistată, având în vedere: vârsta, sexul, oraș sau sat, perioada de educație și studii garantate de Constituție, cu frecvență la zi.	Nu se acceptă. Vezi argumentarea din pct. 2 din raport.
17.	pct. 6	AO Dreptul și Familia	De modifica art. 11 alin. (2) de introdus modificarea: Modificarea cuantumului ajutorului social, se efectuează prin Hotărâre de Guvern, trimestrial, o dată cu modificările în baza de date a Biroului Național de Statistică (BNS), a minimului de existență, pentru fiecare categorie asistată, având în vedere: vârsta, sexul, oraș sau sat, perioada de educație și studii garantate de Constituție, cu frecvență la zi. Modificarea cuantumului ajutorului pentru perioada rece a anului, se efectuează prin Hotărâre de Guvern, anual.	Nu se acceptă. Vezi argumentarea din pct. 2 din raport.
18.	pct. 8	AO Dreptul și Familia	De modificat art. 12 alin. (1) lit. e) de exclus introducerea: “sau efectuarea de activități de interes comunitar la	În ceea ce privește majorarea anuală a cuantumului ajutorului pentru perioada rece a anului, menționăm că implementarea acestei propuneri va atrage după sine cheltuieli suplimentare care nu au fost identificate. Suplimentar, menționăm că, anual la 1 aprilie prin Hotărâre de Guvern se indexează venitul lunar minim garantat în funcție de creșterea anuală a indicelui prețurilor de consum pentru anul precedent, oferind posibilitatea mai multor familii de a fi eligibili pentru prestația dată. Nu se acceptă. Vezi argumentarea expusă în pct. 14 al

19.	pct. 8	AO Dreptul și Familia	solicitarea primarului” La art. 12 alin. (2) de a introduce după cuvântul „în scris prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, sau contra semnătură”	raportului. Nu se acceptă din motivul că, informarea beneficiarului de ajutor social prin scrisoare recomandată va atrage după sine cheltuieli suplimentare. Nu se acceptă, deoarece, Casa Națională de Asigurări Sociale nu are competențe în stabilirea dreptului la ajutor social sau ajutor pentru perioada rece a anului.
20.	pct. 9	Avocatul Poporului	Recomandăm substituirea textului de la art. 13 cu următorul cuprins „Litigiile ce țin de acordarea, neacordarea, stoparea plății ajutorului social și/sau a ajutorului pentru perioada rece a anului, privind modificarea cuantumului ajutorului social, precum și cele privind recuperarea sumelor încasate nejustificat să fie soluționate de Casa Națională de Asigurări Sociale, a cărei decizie poate fi atacată în instanța de contencios administrativ”.	
21.	Capitolul III ²	AO Dreptul și Familia	De modificat Capitolul III ² de exclus introducerea în întregime a Capitolului III ² Activități de interes comunitar	Nu se acceptă. Totodată, vezi argumentarea expusă în pct. 14 al raportului.
22.	art. 15 ²	Avocatul Poporului	La articolul 15 ² în punctul (1) recomandăm substituirea sintagmei „au obligația” cu textul „sunt în drept”.	Nu se acceptă, dat fiind faptul că, a fi în drept nu presupune obligativitate. Astfel, nu poate fi atins scopul primordial al activităților de interes comunitar. Totodată, vezi argumentarea expusă în pct. 14 al raportului.
23.	pct. 10	Ministerul Finanțelor	În alineatul (2) al articolul 15 ² este prevăzut că, fac excepție de la obligația de a presta activități de interes comunitar familiile pentru care suma stabilită a ajutorului social este de până la 30 la sută din nivelul VLMG. Este necesar de prezentat argumente privind stabilirea plafonului propus.	Menționăm că, valoarea a 30 % din nivelul VLMG (961 lei) constituie - 288 lei. Astfel, excluderea de la prestarea activităților de interes comunitar a familiilor pentru care suma stabilită a ajutorului social este de până la 30 % inclusiv, din nivelul VLMG va servi drept motivare de a solicita prestația de ajutor social, chiar și în mărime mică, ceea ce va permite identificarea mai multor familii defavorizate și sprijinirea acestora. Conform datelor statistice colectate din Sistemul Informațional Automatizat ”Asistență Socială” în mediu lunar din numărul total de beneficiari de ajutor social cca 3000 familii au în componența sa cel puțin un

				membru șomer. Totodată, din aceste 3000 familii cca 700 de familii au valoarea ajutorului social stabilit de până la 288 lei/lunar. Suplimentar informăm că, aceasta este o practică implementată pe larg în statele membre ale Uniunii Europene.
24.	art. 15 ²	Avocatul Poporului	La art. 15 ² alineatul (3) solicităm să clarificați sintagma „40 de ore pe lună”. În nota informativă nu este argumentat din ce cauză a fost introdusă această sintagma.	Această prevedere este necesară în scopul prevenirii abuzurilor și favorizării unor beneficiari din partea autorităților administrației publice locale. Totodată, proiectul prevede că, modalitatea de organizare, tipul lucrărilor, calcularea numărului de ore, evidența și controlul activităților de interes comunitar urmează a fi stabilite de Guvern.
25.	pct. 11	Ministerul Finanțelor	În ultima propoziție din alineatul (3) al articolului 16 considerăm că, în cazul în care familia a beneficiat de prestații majorate din vina organului care stabilește dreptul, mijloacele financiare alocate greșit urmează a fi restituite din contul persoanelor responsabile de stabilire.	Se acceptă. Acest alineat a fost revizuit.
26.	pct. 11	Confederația Națională a Sindicatelor	Propunem ca alin. 4) al art. 16 din Legea nr. 133 din 13.06.2008 cu privire la ajutorul social, să fie completat cu sintagma: „precum și pentru acordarea/neacordarea neîntemeiată a dreptului la aceste prestații”, pentru a reduce cazurile de fraudare la stabilirea ajutorului social.	Nu se acceptă. Nu este clar ce se are în vedere, deoarece temeiul stabilirii dreptului la ajutor social sau ajutor pentru perioada rece a anului servește cererea pentru acordarea ajutorului social.
27.	pct. 11	Casa Națională de Asigurări Sociale	La punctul 11 din proiect, după cuvântul „nejustificat” de completat cu următoarea sintagma „prin intermediul prestatorului de servicii de plată, în baza demersului, eliberat de către Direcția asistență socială și protecție a familiei”.	Nu se acceptă. Acest alineat a fost revizuit. Totodată, propunerea dată urmează a fi examinată la modificarea Regulamentului privind stabilirea și plata ajutorului social.
28.	pct. 11	Inspecția Socială	La art. 16, alin. 3 din <i>Lege</i> , după sintagma „în structura și cuantumul venitului” este necesar de adăugat cuvintele „sau în circumstanțele familiei”.	Se acceptă.
Propuneri suplimentare				
29.	Propunere	Avocatul Poporului	Concomitent, ar fi necesar de adus completări inclusiv și la Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din	Nu se acceptă. Articolul 29 al Legii privind administrația

30.	Propuneri	Ministerul Finanțelor	28.12.2006, în parte ce se referă la atribuțiile și responsabilitățile primarului sau după caz viceprimarului/pretorului în domeniul activității de interes comunitar. Propunerile incluse în proiect largesc responsabilitățile primarului/viceprimarului/pretorului și totodată în funcțiile acestora sunt atribuite noi activități care, respectiv, pot duce la solicitări suplimentare pentru cheltuielile de personal. Reieșind din cele menționate, nota informativă la proiect urmează a fi completată, inclusiv cu expertiza economico-financiară a prevederilor propuse, conform regulilor de fundamentare a proiectului de act legislativ, prevăzute în articolul 20 al Legii nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative De introdus art. 16 alin. (5): „Supraplata, banilor publici, fără drept stabilit, din orice motiv (eroare umană, eroare tehnică, fals în acte ș.a.) va fi recuperată imediat, fără preaviz, prin ordonanță judecătorească.”	public locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, prevede expres că, una din atribuțiile primarului este contribuirea la realizarea măsurilor de asistență socială și ajutor social. Nu se acceptă. Vezi argumentarea din pct. 30 al prezentului raport.
31.	Propuneri	Ministerul Finanțelor		Se acceptă. Nota informativă a fost completată.
32.	Propunere	AO Dreptul și Familia		Nu se acceptă. La moment, Legea nr. 133-XVI din 13.06.2008 prevede că : - încălcarea prezentei legi atrage răspunderea prevăzută de legislație; - în cazul prezentării unor informații incomplete, greșite sau al neinformării despre schimbările ce au intervenit în structura și cuantumul veniturilor, fapt ce a influențat cuantumul ajutorului social și/sau acordarea dreptului la ajutor pentru perioada rece a anului, beneficiarul restituie întreaga sumă care i-a fost plătită nejustificat; - controlul asupra corectitudinii stabilirii și utilizării conform destinației a mijloacelor financiare alocate se exercită de către organele de control abilitate.

Viceministru

Viorica Dumbrăveanu